

Prevenció de Riscos Laborals (nivell bàsic)

Previndre no és posar-se el casc quan ja cau la rajola. És organitzar el treball perquè la rajola no arribi a caure. Esta unitat cobreix els continguts del nivell bàsic de prevenció: la cultura preventiva, els danys professionals, com s'avaluen i gestionen els riscos i què fer quan, malgrat tot, ocorre l'emergència.

Temps estimat de lectura: ~26 min · Resultat
d'aprenentatge: RA1 (prevenció de riscos laborals, nivell
bàsic) · Prerequisits: Unitat 6 (contracte i obligacions) i
Unitat 7 (acció protectora de la Seguretat Social).

“

La prevenció de riscos laborals (PRL) no és burocràcia: és el sistema que evita que tornes lesionat a casa cada dia. Esta unitat presenta els riscos comuns per sector i els teus drets bàsics a EPI, formació, informació i a negar-te a tasques perilloses sense formació prèvia.

Quasi 500 persones moren cada any en accident laboral a Espanya, i la majoria serie...

En la Unitat 6 vas firmar el contracte i en la 7 vas veure com et protegix la Seguretat Social quan alguna cosa va malament. Esta unitat va un pas abans: tracta d'evitar que vaja malament. Cada any moren a Espanya centenars de persones en accidents laborals i centenars de milers patixen lesions, moltes d'elles evitables.

Si les normes i els EPI existixen des de fa dècades, per què continuen morint i lesionant-se persones en el treball en xifres tan altes?

§ 1

La cultura preventiva: previndre, no reparar

Les quatre condicions de treball que generen risc

La prevenció de riscos laborals és el conjunt d'activitats i mesures adoptades, en totes les fases de l'activitat de l'empresa, amb la finalitat d'evitar o disminuir els riscos derivats del treball. La LPRL (art. 4.7) definix condició de treball com qualsevol característica del treball que pugui influir en la generació de riscos.

§ 2

Els factors de risc i els danys professionals

Un factor de risc és tot element o circumstància del treball que pot provocar un dany. El risc laboral és la possibilitat que un treballador patisca un dany, i la seua gravetat es mesura combinant dos variables: la probabilitat que ocórrega i la severitat de les conseqüències. Classificació dels factors de risc.

Accident de treball vs malaltia professional

La diferència clau és el temps i el com. L'accident és brusc i identificable en un moment concret: una caiguda de la bastida, un tall amb la serra, una cremada. La malaltia professional és la conseqüència d'una exposició repetida i prolongada a un agent nociu: la sordera del treballador d'una fàbrica sorollosa, la dermatitis del perruquer...

§ 3

L'acció preventiva: principis i tècniques

La part central del nivell bàsic és saber com es prevé. La LPRL no deixa això a la improvisació: fixa una jerarquia de principis i un conjunt de tècniques. Els principis de l'acció preventiva (art. 15 LPRL). L'article 15 de la LPRL estableix nou principis que l'empresari ha d'aplicar en este ordre de prioritat.

El codi de la senyalització és universal: color i forma indiquen prohibició, advertència, obligació, socors o lluita contra incendis.

El código de la señalización de seguridad

PROHIBICIÓN

Lo que no debes hacer (no fumar, no pasar).

ADVERTENCIA

Atención a un riesgo (alta tensión, suelo resbaladizo).

OBLIGACIÓN

Lo que debes hacer (usar casco, guantes, gafas).

SOCORRO

Salidas, vías de evacuación, primeros auxilios.

CONTRA INCENDIOS

Equipos de lucha contra el fuego (extintor, manguera).

Roig + redó (prohibició): prohibit fumar, prohibit el pas. Groc + triangular (advertència): perill elèctric, risc de caiguda, matèria inflamable. Blau + redó (obligació): ús obligatori de casc, ulleres, protecció auditiva. Verd + quadrat/rectangular (salvament o socors): eixida d'emergència, farmaciola, dutxa de seguretat.

§ 4

Com es gestiona la prevenció en l'empresa

La LPRL obliga a integrar la prevenció en tota l'organització. Els dos instruments centrals són el pla de prevenció i l'avaluació de riscos. El pla de prevenció i l'avaluació de riscos.

8.1 · Aplicar la jerarquia de l'acció preventiva a un cas real

Enunciat En el taller d'una empresa de fusteria metàl·lica, una màquina de tall produïx un soroll de 92 dB(A) durant tota la jornada (el límit d'exposició diària que obliga a actuar és de 80...

Evitar / combatre en origen: es pot substituir la màquina per una altra menys sorollosa o millorar el seu manteniment (rodaments, greixatge)? Això ataca la font (principis 1 i 3).

Substituir el perillós: canviar la ferramenta de tall per una tecnologia menys sorollosa (principi 6).

Protecció col·lectiva: tancar o encapsular la màquina en una cabina insonoritzada, instal·lar pantalles acústiques o tractar les parets amb material absorbent. Protegix a tots els del taller (principi 8).

Mesures organitzatives: reduir el temps d'exposició rotant els operaris o programant el tall en franges curtes...

§ 5

Emergències i primers auxilis

Les tres coses que MAI has de fer en socórrer

Malgrat tota la prevenció, les emergències ocorren. L'últim bloc del nivell bàsic et prepara per als primers minuts, que solen ser decisius. El pla d'emergència i l'evacuació. Tota empresa ha de tindre previstes les mesures d'emergència (art. 20 LPRL): primers auxilis, lluita contra incendis i evacuació.

§ 6

Glossari

Prevenció de riscos laborals (PRL): conjunt de mesures adoptades en totes les fases de l'activitat per a evitar o disminuir els riscos del treball (Llei 31/1995). Cultura preventiva: forma d'organitzar el treball en la qual la seguretat està integrada en cada decisió i és compartida per tota l'empresa.

§ 7

Per a aprofundir

Material oficial i gratuït per a portar la prevenció més enllà del nivell bàsic: Notes Tècniques de Prevenció (NTP) — INSST (insst.es). Per què encaixa: milers de guies tècniques gratuïtes sobre riscos concrets per sector i tasca, la referència tècnica nacional. Llei 31/1995 de PRL (text consolidat) — BOE (boe.es/eli/es/l/1995/11/08/31).

§ 8

Preguntas per a reflexionar

Per a debatre en classe o pensar en tancar la unitat. No busquen una única resposta: La jerarquia de l'article 15 diu que primer cal evitar el risc i només al final entregar EPI. Tanmateix, en moltes obres i tallers la pràctica comença (i a vegades acaba) en l'EPI.

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.